

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ THU THỦY

GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TỈNH TUYÊN QUANG GIAI ĐOẠN 1986 - 2010

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC LỊCH SỬ

THÁI NGUYÊN NĂM 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ THU THỦY

GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TỈNH TUYÊN QUANG GIAI ĐOẠN 1986 - 2010

CHUYÊN NGÀNH : LỊCH SỬ VIỆT NAM

MÃ SỐ : 60.22.54

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC LỊCH SỬ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: PGS.TS NGUYỄN CẢNH MINH

THÁI NGUYÊN NĂM 2012

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn sâu sắc tới **PGS.TS. Nguyễn Cảnh Minh** đã nhiệt tình hướng dẫn giúp đỡ tôi trong suốt thời gian thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong khoa Lịch sử, khoa Sau Đại học trường Đại học sư phạm Thái Nguyên đã giảng dạy và giúp đỡ tôi hoàn thành khóa học.

Đồng thời tôi xin chân thành cảm ơn Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Tuyên Quang, Ban Tuyên giáo tỉnh ủy, Chi cục Thống kê tỉnh Tuyên Quang, Chi cục Văn thư lưu trữ tỉnh Tuyên Quang đã tạo mọi điều kiện thuận lợi, ủng hộ, giúp đỡ tôi để tôi hoàn thành được luận văn của mình.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên khuyến khích tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu.

Tuyên Quang ngày 20 - 6 - 2012

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thu Thủy

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nêu trong luận văn này là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tuyên Quang ngày 20 - 6 - 2012

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thu Thủy

MỤC LỤC

	Trang
Trang phụ bìa	
Lời cảm ơn	i
Lời cam đoan.....	ii
Mục lục.....	iii
MỞ ĐẦU	1
Chương 1: KHÁI QUÁT VỀ TỈNH TUYÊN QUANG VÀ TÌNH HÌNH GIÁO DỤC TỈNH TUYÊN QUANG TRƯỚC NĂM 1986.....	8
1.1. Vài nét về tỉnh Tuyên Quang.....	8
1.1.1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên.....	8
1.1.1.1. Vị trí địa lý	8
1.1.1.2. Điều kiện tự nhiên.....	9
1.1.2. Sự thay đổi địa giới hành chính và tên gọi	12
1.1.3. Tình hình kinh tế.....	16
1.1.4. Tình hình xã hội	18
1.1.4.1. Xã hội Tuyên Quang dưới ách thống trị của thực dân Pháp.....	18
1.1.4.2. Xã hội Tuyên Quang từ khi có Đảng.....	22
1.1.5. Dân cư và truyền thống hiếu học	23
1.2. Tình hình giáo dục tỉnh Tuyên Quang trước năm 1986	24
1.2.1. Thời phong kiến	24
1.2.2. Thời bị Pháp đô hộ.....	26
1.2.3. Thời kỳ sau Cách mạng Tháng Tám 1945 đến 1985: 1945-1954; 1954-1975; 1976-1985.....	28
1.2.3.1. Giai đoạn từ 1945 đến 1954.....	29
1.2.3.2. Giai đoạn từ 1954 đến 1975.....	33
1.2.3.3. Giai đoạn từ 1976 đến 1985.....	34

Tiểu kết chương 1	36
Chương 2: GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH TUYÊN QUANG GIAI ĐOẠN 1986 – 2010.....	37
2.1. Giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang trong những năm đầu thực hiện đường lối đổi mới (1986-1991).....	37
2.1.1. Bối cảnh lịch sử mới	37
2.1.2. Tình hình tỉnh Hà Tuyên.....	38
2.1.3. Chủ trương của Đảng và Nhà nước về đổi mới giáo dục và sự vận dụng của Đảng bộ địa phương.	39
2.1.4. Tình hình giáo dục trung học phổ thông tỉnh Hà Tuyên trong những năm (1986-1991).....	41
2.1.4.1. Hệ thống trường lớp, số lượng học sinh, đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục trung học phổ thông trong từng năm từ (1986-1991).	41
2.1.4.2. Các hoạt động giáo dục trong nhà trường và ngoài xã hội.	43
2.2. Giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang trong những năm (1991-2010).....	45
2.2.1. Hoàn cảnh lịch sử đất nước.....	45
2.2.2. Hoàn cảnh tỉnh Tuyên Quang	47
2.2.3. Tình hình giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang từ (1991-2010).....	49
2.2.3.1. Hệ thống trường lớp, số lượng học sinh, giáo viên, cán bộ quản lý trong từng năm học.	51
2.2.3.2. Các hoạt động giáo dục trong nhà trường và ngoài xã hội.....	67
Tiểu kết chương 2	71
Chương 3: NHỮNG THÀNH TỰU VÀ HẠN CHẾ CỦA GIÁO DỤC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH TUYÊN QUANG GIAI ĐOẠN 1986 – 2010.....	73

3.1. Những thành tựu của giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 1986 -2010.....	73
3.1.1. Về quy mô giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang	73
3.1.2. Về chất lượng của giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang	74
3.1.3. Những nguyên nhân đạt được thành tích qua các năm.....	81
3.2. Những hạn chế và nguyên nhân hạn chế	82
3.2.1. Những hạn chế	82
3.2.2. Những nguyên nhân của hạn chế	83
3.3. Đặc điểm của giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 1986 – 2010.....	83
3.4. Những bài học kinh nghiệm.....	84
Tiểu kết chương 3	85
KẾT LUẬN	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Giáo dục đào tạo đóng vai trò chủ yếu trong việc giữ gìn, phát triển và truyền bá văn minh nhân loại. Trong thời đại ngày nay khi mà cuộc cách mạng khoa học công nghệ phát triển ngày càng nhanh và bước sang một giai đoạn mới – giai đoạn trí tuệ thông tin có ý nghĩa hàng đầu, giai đoạn mà trí tuệ trở thành nền móng động lực chính cho sự phát triển, tăng trưởng kinh tế và tiến bộ xã hội. Trong bối cảnh đó, giáo dục đào tạo trở thành nhân tố quyết định đối với sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia, mỗi dân tộc và mỗi con người. Chính vì lí do đó mà bất cứ một quốc gia nào cũng rất coi trọng giáo dục đào tạo

Sự nghiệp giáo dục đào tạo không thể đạt được kết quả ngay trong một sớm một chiều mà phải trải qua một quá trình diễn ra liên tục trong nhiều năm theo các bậc học khác nhau: từ mầm non, tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, trung học chuyên nghiệp, dạy nghề, đại học... Trong quá trình đào tạo đó, giáo dục phổ thông giữ vai trò quan trọng là “ngành học xương sống” vì trước sự đổi mới không ngừng trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội yêu cầu đặt ra cho mỗi con người là phải có một “kiến thức phổ thông” nhất định để tiếp cận với những thay đổi đó

Theo nghị định 90/CP (11/1993) của chính phủ về “Cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân” trong thời kỳ đổi mới, bậc giáo dục phổ thông 12 năm nguyên được xác định từ nghị quyết 14 về cải cách giáo dục (1/1979) theo công thức 9+3 (PTCS 9 năm, THPT 3 năm) thì nay được cấu trúc theo công thức 5+4+3, trong đó tiểu học là 5 năm, THCS 4 năm, trung học chuyên ban cấp III là 3 năm. Đầu những năm 90 trung học chuyên ban đang được thí điểm nhưng theo thông tư hướng dẫn thi hành nghị định 90/CP của Bộ Giáo dục và đào tạo thì cấp này (THCB) vẫn giữ tên là phổ thông trung học (PTTH), năm 1998 đổi tên là trung học phổ thông (THPT)

Giáo dục trung học phổ thông là giai đoạn hai và là bậc học cuối cùng của hệ thống giáo dục phổ thông (giáo dục THCS bao gồm tiểu học và THCS là giai đoạn một). Mục tiêu của cấp học này là đào tạo những con người có học vấn phổ thông hoàn chỉnh, có phẩm chất và năng lực cần thiết về mọi mặt của cuộc sống, vừa chuẩn bị nguồn cho giáo dục chuyên nghiệp và đại học, vừa sẵn sàng tham gia lao động vào cuộc sống xã hội.

Trong thời kỳ đổi mới (từ 1986), giáo dục phổ thông trong đó giáo dục trung học phổ thông giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong việc tạo dựng mặt bằng dân trí, đáp ứng những yêu cầu phát triển kinh tế và xã hội của đất nước, thực hiện mục đích giáo dục: nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài. Trước những thay đổi diễn ra không ngừng trên các lĩnh vực kinh tế, xã hội, văn hóa, sự chuyển biến nhanh chóng trong sản xuất yêu cầu đặt ra cho mỗi người phải có một “vốn kiến thức phổ thông” nhất định để tiếp cận những thay đổi đó. Đây là điều kiện đầu tiên quyết định sự thành bại bởi nếu không có nguồn nhân lực có trình độ phổ thông góp phần, kể cận thì nền kinh tế sẽ không thể nào phát triển lên được

Tuyên Quang là tỉnh miền núi, trong đó có 5 huyện và 1 thị xã. Đảng và Nhà nước đã ban hành chế độ chính sách ưu tiên phát triển các tỉnh miền núi, mặc dù vậy, là địa bàn miền núi vùng cao, tỷ lệ dân tộc thiểu số chiếm 52,01% tập quán canh tác nhỏ lẻ, lạc hậu, Tuyên Quang vẫn là tỉnh có điểm xuất phát thấp về kinh tế - xã hội và những điều kiện khó khăn trong việc phát triển giáo dục, điều này đã ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng giáo dục của tỉnh.

Sau hơn hai mươi năm đổi mới, sự nghiệp giáo dục tỉnh Tuyên Quang đã thu được những thành tựu nhất định: phát triển mạnh quy mô, mạng lưới trường lớp; xoá xã trắng về giáo dục mầm non; hoàn thành phổ cập về giáo dục tiểu học và chống mù chữ năm 1995, chất lượng giáo dục của tỉnh từng

bước được cải thiện. Hệ thống trường tiểu học, trung học cơ sở phủ kín 100% số xã trong tỉnh. Cả tỉnh có 28 trường trung học phổ thông đáp ứng được nhu cầu học tập của con em trong tỉnh. Tuy vậy, sự nghiệp giáo dục nói chung và giáo dục trung học phổ thông nói riêng ở Tuyên Quang còn nhiều nơi và nhiều mặt yếu kém, phát triển chưa vững chắc, cần tiếp tục được củng cố.

Do vậy việc nghiên cứu lịch sử của giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 1986 – 2010 sẽ góp phần vào việc nghiên cứu lịch sử giáo dục trong giai đoạn đất nước đổi mới. Từ đó rút ra những hạn chế, những bài học kinh nghiệm để tiếp tục đẩy mạnh sự nghiệp giáo dục của tỉnh là một việc làm hết sức cần thiết. Hơn nữa đề tài về giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang giai đoạn 1986 – 2010 hiện nay chưa có một công trình nào nghiên cứu có hệ thống và đầy đủ về các mặt của giáo dục phổ thông tỉnh Tuyên Quang. Bản thân tôi là giáo viên dạy lịch sử ở Tuyên Quang thấy được việc nghiên cứu lịch sử giáo dục trung học phổ thông hiện nay là cần thiết do đó tôi quyết định chọn đề tài “Giáo dục trung học phổ thông tỉnh Tuyên giai đoạn 1986 - 2010” làm luận văn thạc sĩ.

2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề

Nhận thức được tầm quan trọng của giáo dục đối với sự phát triển của nền kinh tế xã hội của cả nước nói chung, của Tuyên Quang nói riêng. Trong nhiều năm qua đã có nhiều cá nhân, tập thể ở nhiều lĩnh vực với nhiều quan điểm khác nhau nghiên cứu về lịch sử giáo dục Tuyên Quang. Trong đó có một số công trình nghiên cứu sau:

- Luận văn thạc sĩ khoa học giáo dục đề tài: “*Các biện pháp phát triển đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học phổ thông tỉnh Tuyên Quang*”, của tác giả Phan Văn Êm, năm 2006 nhằm nghiên cứu, đề xuất các giải pháp quản lý để nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục tỉnh Tuyên Quang

- Luận văn thạc sĩ khoa học lịch sử: “Thị xã Tuyên Quang từ 1991 đến 2008” của tác giả Phạm Ngọc Hùng, năm 2010 đã đề cập một cách khái quát